

Om Lofotfiskeriet

Åar 1859.

Under 31te August indlede den for Hans Majestæt Kongen fremlagt følgende Beretning fra General-Post-Direktør Møgelhold angaaende Lofotfiskeriet i 1859:

“Jdet jeg herved efterkommer det Kongelige Departements Paalæg om at afgive Betænkning angaaende Størrelsen af det Beløb, der for den næste Budgettermin bør søges bevilget til Opsyn og extraordinær Rejspleie ved Lofotfiskeriet, skal jeg tillade mig til Begrundelse at forudsætte en fortsat Beretning om afvigte Vinters Lofotfiskes Gang og Drift og om det derved holdte Opsyns Organisation, Virksomhed og Kosteude.

Midt i Januar Maaned viste Sneen sig langs Lofotens hele Kyst fra Euvær til Na, og paa den hele Strækning fikkes der i de nærmest paafølgende Dage ganske godt saa ofte Baadene kunde komme paa Soen. Veiret var imidlertid yderst stormende, saa at der navnlig hele Ugen fra 30te Januar til 5te Februar intersteds var Anledning til at trække Garn, og da desuden fremmede Fiskere først ved Maanedens Udgang indsaandt sig i synderligt Antal, kunde Udbyttet ikke blive af Betydenhed.

Uagtet Udsigterne saaledes fra Begyndelsen af syntes lige lovende for de forskjellige Fiskepladse, havde dog den Omstændighed, at Fisket de nærmest foregaaende Vinter og især Vinteren 1857 hovedsagelig var slaet til i Lofoten, til Følge, at Almuen i overveiende Mængde søgte

til Østlofoten — fra Henningsvær og østefter til og med Kabelvaag og Ekraaven. Det viste sig ogsaa virkelig, at Hovedfisket atter faldt i Østlofoten, og om der end enkelte Dage fiskeedes ganske rigt i Vestlofoten, blev Fisket dog intet Sted der af nogen Stadighed denne Vinter.

Omtrent midt i Februar tør det antages, at det største Indsig stede. Efterat nemlig Redskaberne paa Grund af Uveir havde staaet i Søen langs hele Kysten fra Tirsdag den 15de Februar, bleve de Thorstid den 24de paa hele Strækningen fra Hopen østover til Brettesnæs trukne med en overordentlig stor Fangst, der dog paa Grund af den lange Overstaaen for en stor Deel var bedærvet. Senere forfattedes der lige til Fiskets Slutning med veylende Held paa de forskjellige Steder at fiske godt paa den sidstnævnte Strækning, naar undtages, at Fisket ved Brettesnæs snart var forbi. I Østnæssfjorden var der allerede fra Begyndelsen af Januar Maaned fisket noget af Hjemfolket. Men den 26de Februar mærkedes der, at et stort Indsig var steet i Fjorden, og fra denne Tid ligetil midt i Marts fiskeedes der overordentlig rigt i Østnæssfjorden og for de nærmest liggende Vær Helle og Svølvar. En overveiende Deel af Kystfiskets samlede Udbytte dette Aar kan vistnok antages her at være erholdt.

Efter Fiskets Ophør i og ved Østnæssfjorden blev der fremdeles fisket ret godt for Ekraaven og Værene vestefter til Hopen. Paa Grund af de med Dampskibet nordfra den 26de Marts erholdte Efterretninger om lovende Udsigter for Lodde-Fiske i Finmarken, søgte imidlertid endeel af Almuen nordover allerede ved Udgangen af Marts, og i de første Dage af April Maaned begyndte Almuen, uagtet Fisket fremdeles vedvarede, at drage hjemover, imedens dog ogsaa et mindre Antal søgte til Vestlofoten — saaledes at Fisket i Østlofoten kunde anses for at være ganske tilende den 12te April.

I Henningsvær var Fisket denne Vinter mindre heldigt end sædvanligt i den seneste Aarrække.

I Vestlofoten var Fisket, som ovenfor antydet, ifskun af ringe Betydning; Fiskemængden var liden, naar undtages enkelte Dage (navnlig 25de—27de Marts, da der

fiskeedes særdeles godt for Stene og Stamsund); Almuen søgte derhen ifskun i ringe Antal, og det stormfulde Veir var selvfølgelig endnu mere til Hinden end i Østlofoten. Derimod sluttede Fisket, som sædvanligt, noget senere i Vestlofoten, saaledes at endeel fremmede Almue var tilstede ligetil den 20de April.

I Ekraaven var der i Slutningen af Februar 876 Baade, hvoraf 430 med Dybsagn, 250 med Garn og 196 med Line, samt omtrent 100 Kjøber-Fartøier.

I Svølvar var der under Østnæssfjordfisket omtrent 600 Baade og 130 Kjøber-Fartøier.

I Kabelvaag laae der i længere Tid omtrent 600 Baade, i Storsvaagen med Rævoen 500, i Ørsvaag 400, i Ørsnæs 200 samt i Hopen og Kalle omtrent 360 Baade.

I Henningsvær var der i Midten af Februar forsamlet 750 Baade, hvoraf 300 med Garn, 400 med Line og 50 med Dybsagn, hvilket Antal imidlertid paa Grund af det mindre heldige Fiske paa Stedet ikke vedligeholdte sig.

Paa Strækningen fra Balberg til Ure var der ved Begyndelsen af Februar Maaned ifskun mere end omtrent 100 Baade, hvilket Antal dog efterhaanden forøgedes til omtrent 350. I Brandsholmen og Mortfund laae omtrent 60 deels Garn- deels Linebaade, og i Balstad omtrent 160 Linebaade.

Ved Værene paa Flakstads og Møkenæs var der ifskun ved Udgangen af Februar omtrent 400 Baade, ved Marts Maaned's Udgang omtrent det dobbelte Antal.

I Værene Hopen-Kabelvaag samt i Ekraaven var allerede tidligt i Februar alle de Huusrum optagne, som i Almindelighed have været benyttede af Fiskere, men som Folge af den ved den nye Lov erholdte Frihed i saa Henseende, indlogerede Fiskere sig overalt, hvor Fisket slog til, ogsaa i alle andre Huusrum, som der foresandtes, samt paa Gartøier. Dette var Tilfældet i Storsvaagen, Kabelvaag og Ekraaven, samt i Særdeleshed i Østnæssfjorden og de nærmest Samme liggende Vær, Svølvar, Helle, Skjoldvær og Dvvar. Paa Grund af at der i Østnæssfjorden ifskun havde været Fiske i de senest forløbne 16 Aar, i hvilken Tid ogsaa Fisket havde været saare ubetydeligt for de sidst-

nævnte Bær, var der i selve Dfnæsffjorden aldeles ingen Roerboder, men alene de enkelte Hjemboeres Huse for Fisterne at faae til Benyttelse, og af de nærliggende Bær var det alene Svolveær, hvor Roerboder fandtes i synderligt Antal. At denne Omstændighed maatte øve en meget hemmende Indflydelse paa Fisket, er en Selvefølge, men heldigviis kunde dog det paa den omhandlede Stræning foresaldende rige Fiske, til Forskjel fra hvad tidligere skulde været Tilfælde, benyttes af saavel Alle, der kunde skaffe sig Tilhold paa Fartøier eller i hvilefsomhelst Huusrum i Nærheden, som ogsaa af Fiskere, der for enkelt Dag søgte did fra Skraaven og Kabelvaag.

Efter en ved Dypnet udført Optælling skulde der ved Slutningen af Marts Maaned i Dfnøfoten være faldet omtrent 7500 store Tusinder Fisk. For Vestvaags kan Partiet af saltet Fisk formeentlig ansættes til 800 og for Flakstads og Mollenæsø tilsammen til 1700 store Tusinder, hvorefter saaledes det samlede Parti af Vosotfiskets Udbytte, der virkedes til Klippfisk, skulde udgjøre omtrent 10 Millioner Fisk, hvilket ogsaa paa det Nærmeste stemmer med de indkomne Opgaver for Medicinal-Afgiftens Erløggelse.

Deels paa Grund af de høie Fiskepriser og deels som Følge af Almuens større Bevægelighed under de nye Lovregler, blev der, forholdsviis til hvad der bragtes i Salt, hjældehængt meget mindre end sædvanligt. Rundfiscen kan neppe anslaaes til mere end 8 Millioner.

Naar medregnes hvad der medgik til Fortøring under Fisket, er saaledes dettes samlede Udbytte formeentlig paa det Nærmeste at anslaaes til 19 Millioner Fisk (beregnet efter store Tusinder).

Fornemmelig i Dfnøfoten var Fisken dette Aar i Regelen meget fed, saa at det tør antages, at der af hvert stort Hundrede i Gjennemsnit er erholdt 4 Boger Rundfisk eller 6 Boger Klippfisk. Det samlede Udbytte skulde altsaa give omtrent 600,000 Boger Klippfisk og 320,000 Boger Rundfisk. Af Tran tør der antages at være virket noget over 30,000 Tønder og af Rogn noget over 20,000 Tønder.

Efter disse Talstørrelser skulde afvigte Vinters Fiske

være at ansee som et Middels-Fiske. For Almuens Vedkommende var det imidlertid ikke lidet bedre, idet nemlig Priserne steg langt over det Sædvanlige, som oftest endogsaa næsten til det Dobbelte af hvad der i senere Aar har været betalt. Aarsagen heril var fornemmelig det i forrige Aar ganske mislykkede Finmarksfiske, der havde til Følge, at Fiskefjebere iaar satte Finmarksfisket ud af Betragtning og Alle søgte sin Forsyning i Vosoten. Prisen paa Raafisk begyndte paa de forskjellige Steder i Regelen med 3 Spd. pr. stort Hundrede, men den steg snart op til stadig at holde sig mellem 4 og 5 Spd.; til enkelte Tider steg den endogsaa til $5\frac{1}{2}$ Spd. Prisen paa Rogn var $4\frac{1}{2}$ a $4\frac{3}{4}$ Spd. pr. Tønde. For Lever, hvoraf der sælges endeel i Slutningen af Fisket, var Prisen $5\frac{1}{2}$ a 6 Spd. pr. Tønde.

Rigetil henimod Fiskets Slutning var Veiret mere stormfuldt end Tilfældet pleier at være. For Vallstad havde der saaledes ikke mere end 9 Søveirsdage i Marts Maaned, for Bærene Hopen—Kabelvaag regnedes der at have været 12 Søveirsdage i Februar og 15 i Marts. Heldigviis faldt netop det største Fiske i og nærmest ved Dfnæsffjord, hvor Uveiret ikke saaledes som andetsteds kunde være til Hinder. Mæst vedholdende var Uveiret da Redskaberne overalt maatte lades staaende i Søen fra 15de til 24de Februar. Den 9de Marts, efterat Almuen om Morgenen i godt Veir havde begivet sig paa Søen, blev der en overhændig Storm af Nordvest med Sneetykke, og idet en Mængde Vaade, hvoraf endeel havde maattet søge over Vestffjorden, Andre derimod, i et Antal af 3 a 400, havde fundet Tilflugt i Skraaven, først efter flere Dages Forløb kunde naae tilbage til deres reitte Tilholdssteder, vantes derved megen Uro. Af Ulykkestilfælde var der forøvrigt neppe forholdsviis mange i dette Fiske. Efter hvad jeg har bragt i Erfaring forulykkedes 4 Vaade under Reisen til Fisket, og under dette omkom der for Skraaven 2 Mand, for Kabelvaag 4, for Hængingsvær 4 og for Na 4 Mand.

Med Hensyn til Sundhedstilstanden under Fisket skal jeg tillade mig at anføre, at der af de i Kabelvaag,

Henningsvær, Stamsund, Burnæs og Reine stationerede Fiskefæger behandlede Patienter havde 42 Nervefeber og 15 Lungebetændelse. 13 af Patienterne døde.

Det ikke uvæsentlige Afdrag i Fiskets Udbytte, som Almuen lider ved Bestadigelse og Tab af Redskaber, var i afvigte Vinter, uagtet det stormfulde Veir, neppe større end sædvanligt. Navnlige er det at anmærke, at Redskaberne den 24de Februar bleve forefundne i god Orden efterat have været overstaaende lige fra den 15de. Endel af de bjergede Redskaber bleve uden Ophold overleverede til Eierne, og Bjergelønnen af disse udbetalt til Bjergerne. Af de til Opsynets Opbevaring indleverede bjergede Redskaber var ifkun et lidet Antal afhentet ved Fiskets Slutning. Den overveieude større Deel, der saaledes blev efterliggende, er for Strækningen østfor Stamsund samlet i Svolvær og for de vestlige Vars Bestemte paa Reine. Den over disse Redskaber lodbestemte Fortegnelse, hvoraf jeg tillader mig at vedlægge et Aftryk, er medsendt Tromsø Stiftstidende som Bilag, og desuden er en Mængde Exemplarer tilfattet Fogderne i Nordlands Amt og i Senjens og Tromsø Fogderi samt Handelsmændene i Fiskestrøket til Dmdeling.

Den udbetalte Bjergeløn tilligemed Opbevaringsudgifterne beløb 210 Spd. Deraf blev ifkun 30 Spd. dækket ved Redskaberens Afhentning under Fisket; men deels ved Redskaberens senere Afhentning og deels ved Bortsalg af hvad der maatte være tilbage i næste Mars Februar Maaned, tor det antages, at ialfald den største Deel af det øvrige Udlæg vil erholdes erstattet. Naar Fremgangsmaaden med bjergede Redskaber efterhaanden kommer fuldstændig til Almuens Kundskab, er det forøvrigt at forvente, at det ikke vil blive Tilfælde, at saamange bjergede Redskaber kommer til at henligge ved Fiskets Slutning.

Som tidligere er indberettet til det Kongelige Departement, vare de til Opsynets Organisation i Overeensstemmelse med den Kongelige Resolution af 27de Oktober sidstleden anstaaede Fartøier forrige Høst forseilede til og oplagte i Svolvær, hvor Opsyns- og Dommer-Personalet ankom deels den 17de og deels den 21de Januar, hvilke

Dage nemlig Dampskibet Nordcap, som benyttedes til Reisen, anløb Brettesnæs paa første Tour sønden og nordenfra. Den 22de Januar kunde Fartøierne forlade Svolvær for at begive sig til de dem anviste Stationer. Lieutenant Olsen med Skøiten Streien og Lensmand Kjelsberg med Dæksbaaden Lunnen blev overdraget Opsynet paa Strækningen fra Brettesnæs til Orsnæs, Lieutenant Rye med Skøiten Sommersilden paa Strækningen fra Hopen til Henningsvær, Lieutenant Christie med Skøiten Maasen og konstitueret Lensmand Benken med Dæksbaaden Anden paa Strækningen fra Finhavn til Urebjerget, samt Lieutenant Elsen med Skøiten Havhesten og Lensmand Strøm med Dæksbaaden Kjelden paa Strækningen fra Urebjerget til Kofotodden. Af de ekstraordinære Dommere forblev Foged Berg i Østfototen, Cand. juris Lie overtog Forretningerne paa Strækningen fra Finhavn til Urebjerget og Cand. juris Neergaard paa Strækningen fra Urebjerget vestefter.

I denne Fordeling gjordes senere ikke synderlig Forandring, naar undtages at Lensmand Benken med Dæksbaaden Anden kaldtes til Østfototen, da det viste sig, at Fisket hovedsagelig slog til der og det saaledes blev nødvendigt at forøge Opsynet. Den ved Fisket engagerede Jester, A. Stoltenberg, gjorde ogsaa for en stor Deel Tjeneste som Opsynsbetjent i Østfototen, og fra sidst i Februar fandt jeg det nødvendigt at benytte den Anledning, som gaves til at faae engageret endnu en Opsynsbetjent, nemlig Cand. juris Mathiesen, som gaves Station i Svolvær indtil mod Slutningen af Fisket, da han forflyttedes til Moskenæsø.

Da Kabelvaag var Midtpunktet for den Deel af Distriktet, hvor den største Almue var samlet og det største Fiske foregik, holdt jeg mig i Regelen der. Dog befarede jeg ogsaa alle andre Fiskepladse af større Betydning.

Da Fisket for Størstedelen var tilendebragt og en Mængde Fiskere allerede vare paa Hjemreisen, afreiste jeg fra Østfototen den 9de April, idet jeg efter Departementets Bemyndigelse overdrog Opsynschefens Forretninger til Lieutenant Olsen, til hvis Meddelelser saaledes støtter sig,

hvad der i nærværende Beretning er anført med Hensyn til den efterfølgende Tid. At Lieutenant Olsen i Et og Alt deler den her udtalte Opfatning af Forholdene under afvigte Vinters Fiske, og af hvorledes der i den nærmeste Fremtid bør fremgaaes i Henseende til den nye Fiskelovs fortsatte Gjennemførelse, vil jeg ikke unblade udtrykke lig at fremhæve.

Opsynet traadte ud af Virksomhed i Distriktoften den 14de April og i Vestloften den 26de April, hvorefter Fartøierne oplagdes i Svovvær.

Af Opsynet blev der forelagt ialt 142 Mulfter, af hvilke 140 bleve vedtagne og betalte ved Forelæggelsen, og 1 efter afholdt Forhør, hvorimod 1 først erlagdes efter Dom var falden. Af Mulfterne dekrettedes 3 for Nedsætning og 4 for utilbørlig Kapning af Andenmands Redskab, 24 for Trækning af Redskab for Morgensignal, 1 for Udsætning af Redskab efter Aftensignal, 4 for Overstaaen af Redskab om Søndagen, 2 for at have fisket uden Baadmærke, 71 for Brug af forbudt Redskab paa deelt Hav, 3 for Overhørighed af Havnebestemmelser, 2 for Forgaaelse mod Opsynsbetjent, 5 for Forstyrrelse af den offentlige Rolighed, 1 for Legemsfornærmelse, 5 for ulovlig Brændeviins Salg eller Udskænken og 17 for ulovlig Handel.

Endvidere blev der efter Overenskomst i private Tvistigheder erlagt 1 Mulkt til Rostenæs- og 1 til Tjoto Fattigtakasser.

Samtlige Mulfter beløbe 649 Spd., hvoraf 320 til Statskassen. Af de øvrige 329 Spd. tilfaldt 303 Spd. forskellige Kommune-Kasser, og 26 Spd. Lensmanden i Baagen som Anmelder.

Der blev i det Hele optaget 17 Forhører, af hvilke 2 angik Forgaaelse mod Fiskerilovens §§ 11 og 6, 1 Forgaaelse mod Opsynsbetjent, 2 ulovlig Handel, 1 Misligholdelse af Hyrekontrakt, 1 Misligholdelse af Arstjenestekontrakt, 4 Tyveri, 1 Fordølgelse af Pittegøds, 2 Bedrageri, 1 Legemsfornærmelse, 1 Folks Omkommen paa Søen og 1 Selvmord.

Af private Sager blev der incamineret 10, hvoraf

3 angik Bestadigelse af Baad eller Fiskeredskab, 1 Bestadigelse af Fortøining, 1 Søforklaring, 1 Paaseiling, 2 Legemsfornærmelse, 1 Misligholdelse af Kontrakt om Fiskejob og 1 Gjældsforhold. Samtlige disse Sager bleve imidlertid forligte.

Den de extraordinære Dommere tillagte Fogedmyndighed kom ikke til Anvendelse.

I Henhold til Lov af 23de Mai 1857 udviste Opsynet Tomter paa Statens Grund til 14 Roerboder med Hæjd. Af Fogden bleve ogsaa Bevillings-Sedler udstedte til Opførelse af Roerboder paa Baagens Præstegaards Grund, men da Sognepræsten erklærede ikke at ansee Præstegaardens Grund som indgaaet under Bestemmelserne i nysnævnte Lovs § 21, fandt jeg, forinden Udvikning skede, at burde give Sognepræsten Anledning til at anhangiggjøre Sagen for Kirke-Departementet. Da dette efter erholdt Meddelelse giver Sognepræstens Anskuelse Medhold, vil der indtil videre ikke af Opsynet blive anvist Tomt paa Præstegaardens Grund.

Det ligger i Sagens Natur, hvad der ogsaa under Lovens Forberedelse blev forudsat, at en saa gennemgribende Forandring i bestaaende Forholde som der tilsigtedes ved Lov af 23de Mai 1857, ikke kunde iværksættes, uden at megen Modvillighed paa mange forskellige Hold vilde vise sig. Af Landværter og forhenværende saafaldte Giere af faste Sæt maatte der være mange, som ikke kunde gjøre sig Rede for, hvorledes den større Frihed i Bedriften, om endogsaa gavnlig for det Almene, skulde kunne give dem Fordele tilsvarende dem, de vilde tabe med den Fortrinsret til Fiskehavets Brug, som de tidligere havde besiddet til Andres Fortrængsel. Og vanstelig kunde det ikke være for de i Sagen paa den Maade Interesserede at styrke og forøge den Frygt for enhver Fravigelse fra hævdede Sædvaner, som til en vis Grad altid vil findes hos den fiftende Almue. I Vestloften, hvor de gamle Lovbestemmelser paa Grund af de locale Forholde ingensinde have været holdte synderlig i Hævd, mødte imidlertid Lovens Gjennemførelse ikke synderlig Vanskelighed. Naar undtages i Straaven, hvor det vist-

nok havde særdeles megen Indflydelse, at Hjemfolket i
 høi Grad interesserede sig for den nye Tingenes Orden,
 var det derimod Tilfælde, at den nye Lov ved Fiskets
 Begyndelse modtoges med Mistro og Uvillie af Flee-
 ren af den i Østloften forsamlede Almue. Hertil bidrog
 ikke lidet, at denne Almue, som i det Foregaaende anført,
 i afvigte Vinter var meget talrigere end sædvanligt,
 hvorved der følgelig befrygtedes saameget mindre Rum
 paa Fiskehavet — en Omstændighed forøvrigt, der netop
 efter Lovens Tanke gjorde den tidligere Ordning end mere
 umulig. Efterat Almuen var bragt til Forvisning om,
 at der ikke var nogensomhelst Afgang til fortiden at op-
 naa Forandring af Lovens Bestemmelser, holdt Mængden
 en Tidlang fast ved Begjæring om, at idetmindste den
 Deling af Havet mellem Garn og Line, som Opsynet
 ved Lovens § 11 er bemyndiget til at træffe, maatte finde
 Sted. Det er imidlertid noksom fremhævet i Lov-Be-
 stemmelsen, at saadan Deling ikke skal være Regel, og at
 Bemyndigelsen ikkun undtagelsesviis bør benyttes; og
 naar undtages, at Østnæsfiorden indenfor Fjellstad blev i
 Dereensstemmelse med tidligere Sædvane ligesfra Fiskets
 Begyndelse forbeholdt Linebrug, foretoges derfor ingen
 Deling, forinden Fiskets bedste Tid var forbi. For at
 give Almuen Anledning til selv at danne sig et begrundet
 Skjøn om paa hvilken Maade Sagen stiller sig fordeel-
 agtigt, blev derpaa fra 13de til 31te Mars, efter fore-
 gaaende Beskjendtgjørelser, Havet delt mellem Garn og
 Line i Tæger tværs ud fra Land paa Strækningen fra
 midt paa det Kabelvaag forhen tillagte Hav til forbi
 Henningsvær. Erfaring havde imidlertid vist Mulighe-
 den af og Fordelene ved at fiske paa udeelt Hav, og da
 Delingen iværksattes, viste sig noksom de med samme for-
 bundne Ulemper, navnlig den store Indstrækning, som
 derved gjordes i Friheden til at søge til en Fiskeplads fra
 fjernere Vær, efterom det ikke er muligt for Fiskerne at
 holde Rede paa de mange forskjellige Grændse-Med.
 Ligesom derfor de dygtigere Fiskere allerede forinden De-
 lingen fandt Sted i Regelen havde erklæret sig imod den,
 saaledes kom ogsaa snart efter Delingen den overveiende

Fleeherhed af Almuen til den Formening, at Lovens al-
 mindelige Forudsætning i saa Henseende giver den bedste
 Regel.

At den større Frihed, etableret ved den nye Lov, i
 flere Henseender misbrugtes, var ikke andet end der altid
 er at vente ved deslige Overgange; men allerede under
 dette Fiske var der i dets sidste Tid at mærke Forandring
 til det Bedre. Navnlig indtraadte der mere og mere af
 den Børsonhed i Behandlingen af de fremmede med Ens
 egne forviklede Redskaber, som en længere Tids Vane til
 fri Benyttelse af Havet utvivlsomt i høi Grad vil medføre.

Frygt for at Havets fri Benyttelse skulde øve øde-
 læggende Indflydelse paa Redskaberne var en af de væ-
 sentligste Grunde til Almuens Modvillighed mod den nye
 Lov, og den var hos Mange endog tilstede i den Grad,
 at de ikke havde dristet sig til at medtage deres bedste
 Garn til dette Fiske. At denne Omstændighed virkede
 til at gjøre Tab af Redskab større end det ellers vilde
 blevet, er en Selvfølge, men desuagtet blev det, som oven-
 for anført, ikke større end sædvanligt har været under den
 tidligere Ordning. I Særdeleshed tjente det til megen
 Beroligelse i omhandlede Henseende, at Redskaberne, som
 ovenfor berettet, den 24de Februar efter 10 Dages Over-
 staaen bleve trukne i uventet god Orden.

En heldig Omstændighed til at fremhæve Fordelene
 ved den nye Tingenes Orden var det ogsaa, at det rige
 Fiske i og ved Østnæsfiorden indtraf, hvori deltog en
 Mængde Almue, som tidligere skulde have været udelukket
 derfra formedelst manglende Berettigelse paa Soven. At
 Dygtigheden ved den nye Lov er indrømmet sin naturlige
 Ret, vandt snart Anerkjendelse, og som en af de ved Lo-
 ven erholdte Fordele blev det jevnligere fremhævet, at
 der oftere er Søveir, naar hvert Baadlag kan træffe Af-
 gjørelsen derom for eget Vedkommende, istedetfor som tid-
 ligere at skulle rette sig efter Andre, endogfsaa naar disse
 ere forsynede med mindre godt Redskab. At der var dem,
 som ikke havde Grund til dermed at være fornøiede, er
 en Selvfølge. Men efter Alt hvad jeg i saa Henseende
 har bragt i Erfaring troer jeg med Bestemthed at kunne

udtale. at da Almuen efter Tilendebbringelsen af det i det Hele taaget gode Fiske vendte tilbage derfra, var dens overveiende Fleerhed kommen til Overbeviisning om, at Loven af 23de Mai 1857 er et stort Fremstrid til det Bedre.

For mit eget Vedkommende har den vundne Erfaring ikke kunnet Andet end styrke min under Lovens Forberedelse udtalte Forviisning om, at Loven vil komme til directe og indirecte at øve væsentlige Virkninger ikke alene med Hensyn til Fisket, men til Udviklingen af Nordlands Hjelpefilber i det Hele.

I denne Forbindelse skal jeg tillade mig at henlede det Kongelige Departements Opmærksomhed paa Dnsfeligheden af Telegrafforbindelse i Fiskeiden mellem de vigtigste Bær, idet nemlig den Almuens Flyttelighed fra Sted til Sted, eftersom Fisket slaaer til, der netop skulde være en af de væsentlige Fordele ved den nærværende Ordning, ikke paa langt nær i onskelig Grad kan opnaaes, saalænge Efterretningerne langs den søhaarde Kyst er at frembringe alene ved Vaadpost. Fiskeriet er for flygtigt og Flytning noget længere Vei for besværlig, til at Fiskeren i Regelen tør bestemme sig til at flytte i Henhold til Efterretninger, der ere Dage gamle. Og jeg holder mig forviiset om, at saaledes som Forholdene afvigte Vinter stillede sig, vilde Fiskets Udbytte blevet mindst en Fjerdepart større, isald Kundskab om Fisket paa de forskjellige Steder stadig kunde været udbredt pr. Telegraf.

Hvad Lovens enkelte Bestemmelser angaar, troer jeg at kunne indskrænke mig til den Bemærkning, at Tillæg eller Forandringer neppe er paatrængende nødvendige, og at det vel derfor ialfald vil være det Rigtige, forinden Saadanne foretages, at indvinde yderligere Erfaringer. I afvigte Vinter gjordes i Ostnæsffjorden forskjellige rigtignok mislykkede Forsøg med at bruge saavel Stængesom Synt-Not efter Lorst. Saafremt lignende Forsøg i Fremtiden maatte lykkes, og Notebruget vinde Fremgang, bliver det vistnok nødvendigt for dette at give Lovregler; men til en vis Grad bør sikkerlig Regler først have dannet sig gjennem Sædvane.

I min under 3die August 1858 afgivne Forestilling angaaende Opsynets Organisation, der foranledigede det Kongelige Departement til at erhverve den Kongelige Resolution af 17de Oktober f. A. desangaaende, ere Udgifterne ved Opsynet beregnede til:

I. foreløbige Forsøininger til Opsynets Organisation	11,700 Spd.
II. Opsynet i 1859	8,000 —
altsaa til og med 1859	19,700 Spd.
III. fremtidige aarlige Udgifter	8,000 —
Efter de i afvigte Vinter vundne Erfaringer troer jeg at der er fuld Grund til at antage, at den ene af de for Opsynet anskaffede Dæksbaade for Eftertiden kan undværes, og i Forventning om det Kongelige Departements Approbation har jeg derfor overdraget den til Vaarsildfiske-Opsynet, til hvis Brug det ved Kongelig Resolution af 14de Juli sidstleden blev bestemt at anskaffe et saabant Fartoi. Bortseet fra den Indtægt af 320 Spd., der er tilskydt Statskassen ved indfomne Mulktier, have saaledes Omkostningerne ved Opsynet og den extraordinære Retzpleie beløbet:	
I. til foreløbige Forsøininger	11,696 Spd. 28 f.
II. Opsynet i 1859	7,475 — 58 =
altsaa til og med 1859	19,171 Spd. 86 f.

For Eftertiden tør jeg antage, at det vil være tilfræffeligt, at der ansættes 2 extraordinære Dommere, hvorved vindes en Besparelse af omtrent 400 Spd. aarlig. Endvidere kunne de aarlige Udgifter reduceres med omtrent 150 Spd. derved, at det neppe oftere er nødvendigt, saaledes som det stede i afvigte Vinter for Havdelingens Skyld, at engagere en kyndig Fister ved Opsynet. For Aaret 1860 tilkommer derimod en Udgift af omtrent 1000 Spd. til et Stuur, der fortiden er under Opsørelse i Svolvær, og som er bestemt til deri at opsætte Opsynets Fartoiere og opbevare deres Inventarium. Uden et saadant Stuur kunne Fartoierne nemlig ikke have oplagte i Lofoten, og de forøgede Omkostninger ved deres Nedsendelse til Thrøndhjem og deres Opsøiling i

den mørkeste Vintertid skulde sikkerlig allerede i de to første Aar ikke lidet overstige Sturets Kostiende.

De samlede Omkostninger ved Opsyn og extraordinær Retspleie 1860 ville saaledes komme til at beløbe omtrent 8000 Spd.

For de følgende Aar maa der nødvendigviis være at paaregne adskillige Udbedringer af Farteierne og deres Inventarium, og Udgifterne til Opsyn og extraordinær Retspleie i Lofoten antages derfor ogsaa for Budgetterminen 1860—1863 at maatte anslaaes til 8000 Spd. aarlig."

Christiania.

Trykt hos Chr. Schibsted.

1859.